

Škofja Loka, 10. maja 1971

Franc Šifkovič

Čimprej skleniti samoupravni sporazum...!

Osebni dohodki po dogovoru

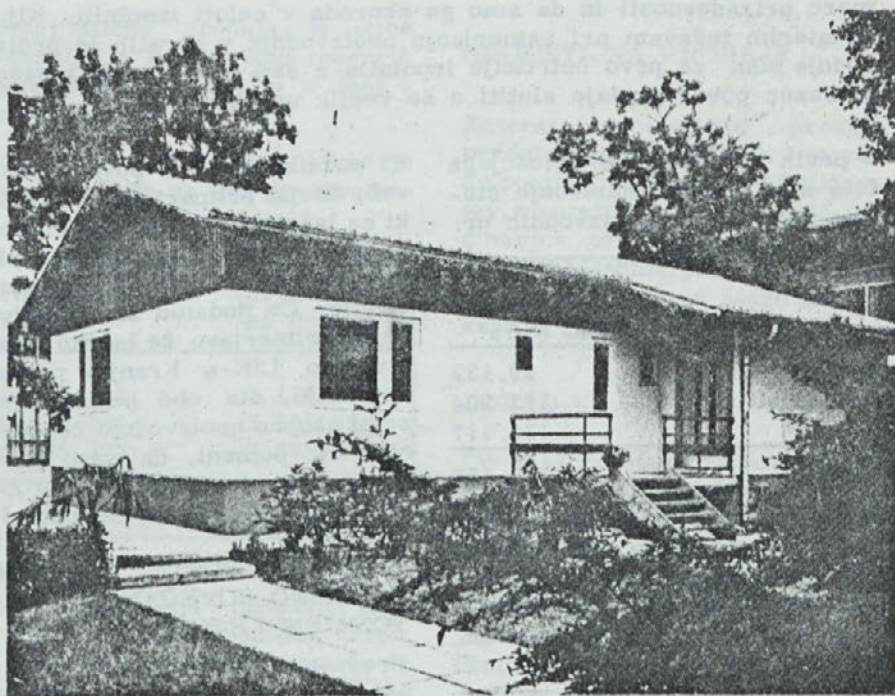
Kakor veste, so osebni dohodki sedaj pod kontrolo zveznega zakona, ki je za prve štiri letošnje mesece omejil njihovo povečevanje v primerjavi z lanskimi na 11 odstotkov. Vendar tudi teh 11 % kot omejitev naraščanja osebnih dohodkov ne velja za vse delovne organizacije. Velja samo za tiste, ki že do sprejetja tega zakona v delitvi niso pretiravale.

V našem podjetju smo sicer imeli možnost izkoristiti dopustno povečanje osebnih dohodkov za 11%. Ker pa se zakonska omejitev povečanja nanaša na lanskoletno povprečje osebnih dohodkov in so bila izplačila naših osebnih dohodkov v prvih mesecih letos že brez zvišanja osnovnih urnih postavk skoroda za odmerjeni odstotek višja, nismo mogli storiti prav nič več! Razlog za to najdemo v znatnem naraščanju osebnih dohodkov v lanskem letu, ko smo povečali preseganje delovnih normativov, stimulatívni del osebnih dohodkov pa tudi nadomestil.

Seveda je sprejeti zvezni zakon o začasnem omejevanju povečevanja osebnih dohodkov samo začasen ukrep, ki naj zagotovi bolj razumno delitev dohodka in osebnih dohodkov. Zakon namreč nalaga republikam, da s svojimi zakoni in družbenimi dogovori uredijo delitev dohodka in osebnih dohodkov. V Sloveniji že imamo zakon o samoupravnem sporazumevanju in družbenem dogovarjanju o merilih za usmerjanje delitve dohodka in osebnih dohodkov od 10. februarja, pred podpisom pa je tudi splošni družbeni dogovor o načelih in merilih za presojo skladnosti samoupravnih sporazumov o delitvi dohodka in osebnih dohodkov v gospodarskih

organizacijah z določili zakona. Podpisati ga morajo republiški izvršni svet, gospodarska zbornica SR Slovenije in republiški svet Zveze sindikatov Slovenije. Samoupravne sporazume, ki bodo povsem določeno urejali delitev dohodka in osebnih dohodkov, pa bodo delovne organizacije sklenile po panogah. Tako bodo na primer morala skleniti tak enoten sporazum vsa slovenska lesna podjetja.

Splošni družbeni dogovor bi moral biti sprejet po predvidevanjih že do konca preteklega aprila, da bi delovne organizacije lahko sklenile ustrezne samoupravne sporazume do konca meseca julija. Snovanje osnutka družbenega dogovora in nekatere nejasnosti o samoupravnih sporazumih pa je predvidene akcije nekoliko zavrlo. In tako smo se znašli zadnje dni aprila pred dvema vprašanjema: kako z osebnimi dohodki po 30. aprilu, ko preneha veljati zvezni zakon o začasnem omejevanju osebnih dohodkov, in kakšno politiko delitve voditi po tem roku, če iz upravičenih razlogov še ne bo

do sklenjeni samoupravni sporazumi? Splošni družbeni dogovor, ki naj bi bil podpisan že sredi aprila, namreč še ni sprejet, 30. junij kot rok za sklenitev samoupravnih sporazumov pa je tako blizu, da je zares vprašljivo, koliko samoupravnih sporazumov bo sklenjenih pravočasno.

Odgovor na obe vprašanji je dal izvršni svet skupščine SRS. Zadnje dni aprila je sklenil, da ostanejo osebni dohodki še naprej omejeni - kakor jih je bil omejil zvezni zakon o začasnem omejevanju povečevanja osebnih dohodkov - vse dotlej, dokler ne bodo sprejeti samoupravni sporazumi. Hkrati je tudi sklenil, da se bo skladnost izplačanih osebnih dohodkov s samoupravni-

mi sporazumi kasneje preverjalo in da bodo morale delovne organizacije, ki bodo izplačale preveč po 1. maju, skladno z določili družbenega dogovora odvesti določena sredstva v republiški sklad skupnih rezerv.

Ko govorimo o splošnem družbenem dogovoru, pa je seveda treba poudariti, da predstavlja ta le neke vrste kriterij za presojo skladnosti samoupravnih sporazumov z zakonom in da bo veljal samo za tiste delovne organizacije, ki samoupravnih sporazumov v svojih panogah ne bodo podpisale ali bodo od njih odstopile.

Tako kakor osebni dohodki so sedaj "zamrznjena" tudi izplačila iz sklada skupne porabe.

Ker se bližajo letni dopusti, je sedaj najbolj pereče vprašanje, kako bo z regresi za letne dopuste. Sindikati priporočajo, naj regres na zaposlenega ne bo manjši od 300 in ne večji od 600 dinarjev. Ker izvršni svet še ni dal pojasnila, družbeni dogovor pa še ni podpisan, bo treba nekaj časa še počakati.

Tako smo, kakor vidite, povsem onemogočeni kakor koli povečati osebne dohodke in povedati, kakšen bo letos regres za dopust. Nejasnosti pa bo najprej konec in problem razrešen, če storimo vse, kar je v naši moči, da slovenska lesna podjetja čimprej sklenejo samoupravni sporazum o usmerjanju delitve dohodka in osebnih dohodkov.

Jurij Žebre

Za letošnjo proizvodnjo bi lahko rekli: "Še tako naprej!"

Letos naredili za 20% več kot lani

Ko smo snovali in sprejemali gospodarski plan za leto 1971, se je ves kolektiv zavedal, da je začrtane naloge mogoče izpolniti samo z velikimi napori na vseh delovnih področjih. Podatki za prve letošnje tri mesece kažejo, da smo se planskih nalog lotili z veliko mero prizadevnosti in da smo ga skoroda v celoti izpolnili. Kljub nekaterim težavam pri usmerjanju proizvodnje v obratih je proizvodnja plan za prvo četrtletje izpolnila z 98% in ker se iz meseca v mesec povečuje, daje slutiti o še večjih uspehih!

V prvih treh mesecih letošnjega leta smo dosegli naslednje število normiranih proizvodnih ur:

Mesec	Proizvodnja v normiranih urah (NU)
Januar	99.132
Februar	113.904
Marec	125.117
Skupaj	338.153

Kakor veste, smo za letošnje prvo četrtletje planirali 345.194 normiranih ur proizvodnje (NU). Ker smo jih dosegli 338.152, pomeni, da smo plan izpolnili 98%.

Ti podatki pa nam povedo dosti več, če jih primerjamo s podatki za lansko prvo četrtletje. Lani smo namreč dosegli v prvih treh mesecih 222.016 NU proizvodnje. Če dodamo za objektivnejšo primerjavo še lansko proizvodnjo LIK-a Kranj v prvem četrtletju, sta obe podjetji dosegli skupno proizvodnjo 280.000 NU. To pomeni, da smo letos povečali proizvodnjo za skoroda 60.000 NU ali kar za eno petino!

VPRAŠALI BOSTE, OD KOD TOLIKŠNO POVEČANJE V LETOŠNJEM LETU!

Predvsem je vplivala na povečanje proizvodnja oken, ki smo jih

naredili v marcu 7.829, delno pa tudi proizvodnja finaliziranih vrat, senčil, vhodnih in garažnih vrat, proizvodnja in montaža montažnih objektov ter individualnega stavbnega pohištva.

Posamezni obrati so prispevali naslednje deleže k našemu skupnemu uspehu:

OBRAT OKEN IN NOTRANJIH VRAT je dosegel rekordno proizvodnjo v marcu s 47.729 NU ter s tem presegel proizvodnjo v lanskem marcu za več kot 10.000 NU. In to kljub temu, da je bila lanska proizvodnja v marcu zaradi velikega števila delovnih dni ena izmed največjih v letu 1970! Vseeno pa obrat proizvodnega plana v celoti ni izpolnil; predvsem zaradi pomanjkanja delavcev in nekaterih vrst materiala. Obrat se sicer pomanjkanja delavcev otepa z nadurnim delom, vendar to prav gotovo ni trajnejša rešitev.

Drugi obrati so - razen OBRA-TA ŽAGA in OBRATA SOVO-DENJ - svoje proizvodne plane preseglji poprečno za 10 %. Zla-sti je naredil izdaten korak na-prej OBRAT KRANJ, ki je s svojim novim programom pre-segel planske obveznosti.

OBRAT SOVODENJ svoje plan-ske obveznosti sicer izpolnjuje, vendar pa zaradi posamične ali individualne proizvodnje, ki zah-teva še posebej poudarek na kvaliteti, nastajajo zakasnitve pri prevzemanju, s tem pa se-veda tudi pri obračunu same proizvodnje.

OBRAT ŽAGA je z razvojem proizvodnje v podjetju zelo spre-menil svojo vlogo. Ni več le iz-ključno razžagovalec hlodovine, temveč spada sedaj v njegovo delovno področje vse manipula-cije ali posli od dostave lesa v podjetje in sušenja do dostave v proizvodne obrate. To pa se se-veda povsem drugače odraža v planu tega obrata.

IN KAKO JE S PRODAJO?

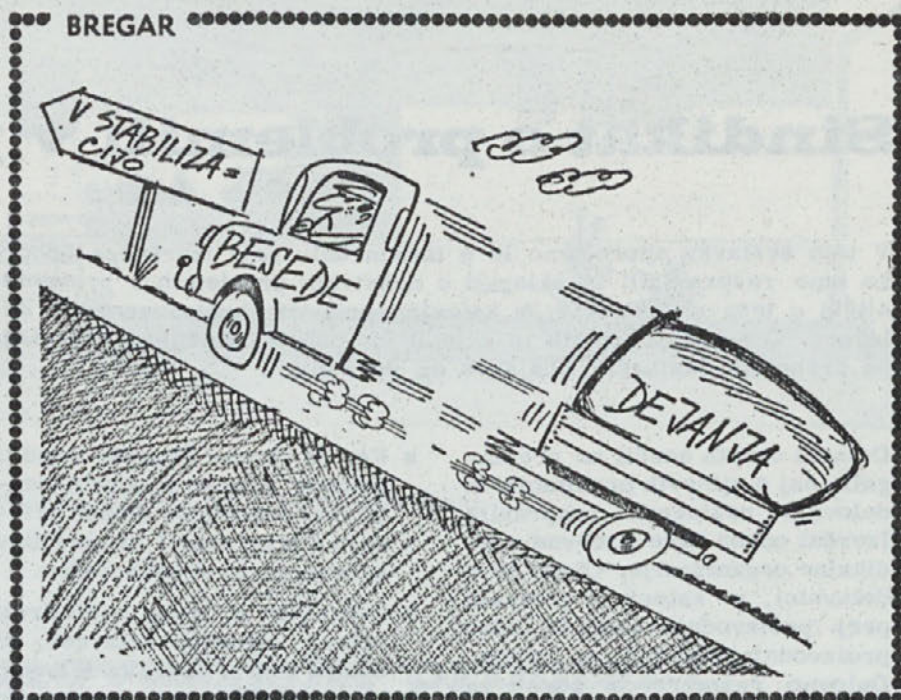
Tudi prodaja je bila v letošnjem prvem četrtletju zelo uspešna, saj smo uspeli v prvih treh me-secih letošnjega leta prodati za 37,186.477 dinarjev naših izdel-kov ali kar za 85 % več kot v istem razdobju lanskega leta. In to kljub temu, da smo lanski prodaji "Jelovice" prišteli še prodajo LIK-a Kranj za prvo četrtletje!

Gibanje prodaje v posameznih mesecih letošnjega leta kaže naslednje ugodne rezultate:

Mesec	Celotna prodaja	Grosistična prodaja	Prodaja na drobno
Januar	8,033.142	6,554.453	1,478.689
Februar	14,152.642	10,846.746	3,305.896
Marec	15,000.695	11,325.333	3,675.360
Skupaj	37,186.477	28,726.532	8,459.945

Kakor vidite, se je tako grosi-stična prodaja kakor tudi pro-daja na drobno povečevala iz meseca v mesec.

● izposojeni humor

Morda še ena zanimivost? V primerjavi z istim obdobjem v lanskem letu se je obseg celot-ne prodaje letos povečal za več kot dvakrat. Letošnja prodaja v prvem četrtletju presega lanko-letno prodajo prvih petih mese-cev za okrog 5,000.000 dinarjev ali je za 4,000.000 dinarjev manjša od prodaje v lanskem prvem polletju.

Detajlistična prodaja je letos dosegla v prvih treh mesecih tako vrednost, kot jo je lani v prvem polletju!

V prodaji na drobno, ki se je razširila še za dve poslovalni-

dinarjev. Za njo bi mogli raz-vrstiti poslovalnice Zagreb s prodajo za 1,832.978 dinarjev, Pula s prodajo za 1,199.091 di-narjev, Zadar s prodajo za 792.871 dinarjev, Crikvenica 673.533 dinarjev, Šibenik 348.304 dinarjev in Niš 57.618 dinarjev. Poslovalnica Split iz-kazuje svoj promet v znesku po-slovalnice Zadar.

GROSISTIČNA PRODAJA

Znotraj grosistične prodaje predstavlja največji delež stavb-no pohištvo z 20,751.528 dinar-jev, montažni objekti s 4,965.570 dinarjev ter drugi proizvodi z 2,758.644 dinarjev, storitve z 98.598 dinarjev in blago iz na-kupa s 152.142 dinarjev.

DOBRO KAŽE TUDI IZVOZ

Od naše celotne prodaje odpade na izvoz - in to vse na konver-tibilno področje - 1,822.498 di-narjev ali skoraj 5 %. V tuji valuti pomeni to na primer 119.989 ameriških dolarjev. Tak izvoz nakazuje precej možnosti, da bomo izpolnili tudi letošnji izvozni plan!

ci - Split in Niš - zavzema naj-večji delež poslovalnica Škofja Loka s prodajo proizvodov in blaga iz nakupa za 3,555.550

Sindikati o problemih v proizvodnji

V tem sestavku sporočamo le o tistem delu seje izvršnega odbora ko smo razpravljali in sklepali o nekaterih problemih v proizvodnji in o težavah pri delu, s katerimi se bori skupina zunanjih delavcev. O naših predlogih in sklepih za pogoje letošnjega letovanja pa preberite sestavek "Olajšave za letovanje"!

Delavci obrata senčil so predlagali, naj o njihovih problemih in delovnih razmerah razpravlja izvršni odbor naše osnovne sindikalne organizacije. Obrat je v delavnici, v kateri je potekala prej proizvodnja oken in delno proizvodnja omaric za rolete. Delovne razmere in pogoji za delo so v tej delavnici izredno slabi. Zlasti neugodno je delati v njej pozimi, ker ni urejeno ogrevanje.

Imajo pa v tem obratu tudi druge težave. Skoraj celotna proizvodnja ni normirana; precej delovnih operacij v proizvodnji zasteklitvenih letvic se dela v režiji. Tako režijsko delo ali delo po skupinski normi namreč ni spodbudno. Ljudje so zaradi tega slabe volje, to pa se odraža tudi na delovnih učinkih.

O vsem tem smo na seji temeljito razpravljali in ugotovili naslednje:

- Takoj je treba urediti normative na delovnih mestih za zasteklitvene letve in odpraviti nerešena vprašanja, ki otežujejo proizvodnjo v obratu senčil. Odgovorne službe naj obvestijo izvršni odbor, kako in do kdaj bodo pomanjkljivosti odpravile.
- Delavci obrata senčil zahtevajo izvolitev sveta delovne enote, ker se predvideva, da bo ostal kot samostojna enota. Zato naj splošni oddelek pripravi volitve, ki bi morale biti v enem mesecu.

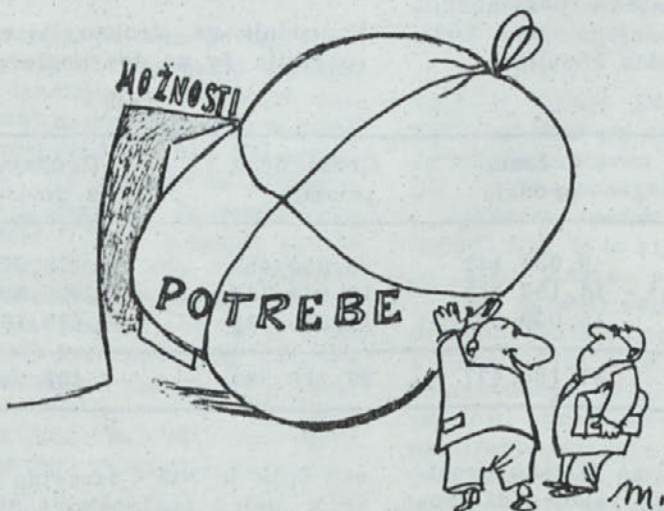
- Ker je treba čimprej urediti delovne pogoje v obratu senčil, naj odgovorne službe pričnejo s pripravami za ureditev ogrevanja in drugih zadev.
- Temeljito je treba analizirati težave zunanjih delavcev, ki delajo v neprimernih delovnih razmerah in ki prejemajo prenizke osebne dohodke.

Seveda bi bilo to poročilo enostransko, če ne bi pokazali na vzrok, da večine omenjenih problemov še nihče ni odpravil. Na seji izvršnega odbora smo namreč ugotovili, da skupina prizadetih delavcev iz obrata senčil o svojih težavah ni obvestila ne pristojne strokovne službe pa tudi ne sindikalne or-

ganizacije. Posebej pa smo sklenili, da je treba takoj ugotoviti, ali so bili normativi po posameznih delovnih fazah pravilno zajeti in pravilno upoštevani pri izplačilu osebnih dohodkov. Zahtevali smo tudi določitev novih normativov in ureditev obračuna na tak način, da bo vsakomur razumljiv in da bo vsakdo lahko preveril, če je bilo izplačilo pravilno.

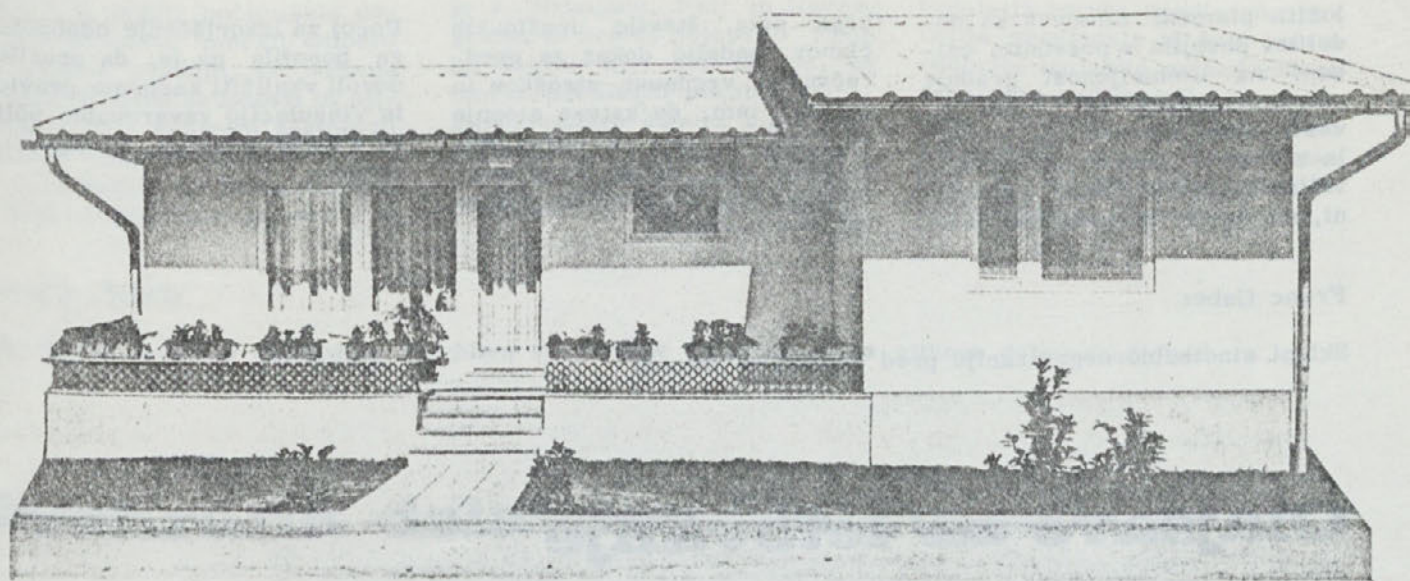
Ker je delavski svet pred nedavnim sklenil, naj se pripravi nov predlog pravilnika o delitvi dohodka in osebnih dohodkov, bo naloga sindikalnih pododborov spremljati snovanje novega predloga in sodelovati s sveti delovnih enot v vseh fazah razpravljanja o njem do sprejetja. Izvršni odbor bo zbiral predloge in pripombe članov delovne skupnosti ter jih - ustrezno obdelane - posredoval sestavljavcem predloga pravilnika in seveda delavskemu svetu.

SAJ BO ŠLO...!

Pomagaj, bomo že kako zri-nili sko - zi...!

M. Maver

Delavski svet je sprejel sklep o razpisu posojil za gradnjo stanovanj

Vas tare stanovanjski problem?

Na predlog odbora za kadrovska in socialna vprašanja je delavski svet podjetja na osmi redni seji 29. aprila letos sprejel sklep o razpisu posojil za stanovanjsko gradnjo v letu 1971. Zlasti tistim članom delovne skupnosti, ki še nimate rešenega svojega stanovanjskega problema, svetujemo, da ta sestavek temeljito preberete!

Namen razpisa je dodeliti članom delovne skupnosti posojilo za gradnjo stanovanja ter jim s tem pomagati rešiti njihov stanovanjski problem. Za letos imamo skupno 400.000 dinarjev in to za dograditev stanovanjskih hiš prosilcev 190.000 dinarjev ter za nakup stanovanj, za individualno stanovanjsko gradnjo ali za dograditev stanovanjskih hiš 210.000 dinarjev. Prvi znesek je namenjen prosilcem, ki so bili do 30. septembra 1970 zaposleni v "Jelovici", drugi znesek pa je namenjen prosilcem, ki so bili do 30. septembra 1970 zaposleni v lesnoindustrijskem podjetju Kranj ali so bili že pred tem dnem premeščeni iz lesnoindustrijskega podjetja Kranj v "Jelovico".

Posameznemu prosilcu se posojilo lahko odobri pod naslednjimi pogoji:

• za dograditev stanovanjske hiše:

1. da ima svojo stanovanjsko hišo pod streho; če pa je nima oziroma je še ni pričel graditi, da ima zagotovilo delovne organizacije, v kateri je zaposleni zakonski tovariš, za polovico zaprosenih sredstev;
2. prosilcu se lahko dodeli največ 25.000 dinarjev posojila ob najnižjem mesečnem obroku vračanja 200 dinarjev in za najdaljšo dobo vračanja deset let ob najnižji obrestni meri 2 %;
3. pri dodeljevanju posojil imajo prednost prosilci, ki bodo z vselitvijo v svojo hišo dali svoje sedanje stanovanje na razpolago podjetju, in prosilci, ki bivajo sedaj v neprimernih stanovanjskih prostorih;

• za nakup stanovanja ali za individualno gradnjo:

1. da imajo najmanj 10 % privarčevanih ali s pogodbo zagotovljenih sredstev od predračunske vrednosti stanovanja, objekta oziroma zaželenega skupnega posojila;
2. prosilcu se lahko dodeli največ 400 % posojila na privarčevana sredstva; najnižji mesečni obrok varčevanja je 200 dinarjev, najdaljša doba vračanja 24 let ob najnižji obrestni meri 2 %;
3. za nakup stanovanja ali individualno gradnjo odobrena sredstva veže podjetje pri GKB v Kranju za 24 oziroma za 36 mesecev.

Vsak prosilec lahko dobi posojilo le do take višine, da njegov skupni mesečni obrok vračanja ne presega ene tretjine njegovega osebnega dohodka.

Prosilci naj vložijo prošnjo za dodelitev posojila v petnajstih dneh od dneva, ko je razpis objavil kadrovsko-socialni sektor podjetja. K prošnji je treba pri-

ložiti: pisмени zahtevek za izdelitev posojila s posebnim ozirom na utemeljenost gradnje oziroma nakupa in v njem navesti višino zaprosenega posojila z višino ponujenih obresti, višino lastne udeležbe v gotovini, materialu in vrednosti last-

nega dela, število družinskih članov, nadalje dokaz za predračunsko vrednost stroškov in dokaz o tem, do katere stopnje so gradbena dela že opravljena oziroma za koliko kvadratnih metrov se bo povečala stanovanjska površina.

Pogoj za izkoriščenje odobrenega posojila pa je, da prosilec dovoli vknjižiti zastavno pravico in vinkulacijo zavarovalne police v korist podjetja, ki daje posojilo.

Franc Gaber

Sklepi sindikalne organizacije pred letošnjimi dopusti

Olajšave za letovanje

"Čim večjemu številu članov delovne skupnosti moramo omogočiti vsaj sedem dni oddiha na morju ali kjer koli drugje, vendar ne v kraju njihovega bivanja!" Tako je približno geslo, na temeljih katerega smo na drugi seji izvršnega odbora osnovne sindikalne organizacije razpravljali in sklepali o pogojih, v katerih naj bi letovali člani naše delovne skupnosti. Odločni smo namreč, da moramo zagotoviti take možnosti, da bodo lahko preživeli vsaj del svojega dopusta v naših počitniških domovih tudi delavci z najnižjimi osebnimi dohodki!

Po dokaj burni razpravi o vsem povedanem smo sklenili, da je vsak član delovne skupnosti upravičen do denarnega nadomestila za pocenitev stroškov letovanja najmanj za tri in največ za sedem dni neglede na to, kje letuje. Po sprejetih kriterijih pripada zaposlenim z delovno dobo do 5 let v podjetju po 20,00 dinarjev regresa, z delovno dobo od 5 do 13 let v podjetju po 25,00 dinarjev regresa, in z delovno dobo nad 13 let v podjetju po 33,00 dinarjev regresa dnevno. Otroci, stari več kot eno leto, in nezaposlene žene članov delovne skupnosti prejmejo po 10,00 dinarjev regresa na dan!

Da ne bo nejasnosti, naj dodam, da se šteje članom matičnega podjetja kot doba zaposlitve delovna doba v podjetju ali obratu, ki se je pridružil ali pripojil k našemu podjetju. Delavcem nekdanjega podjetja Preddvor se šteje delovna doba v nekdanjem matičnem podjetju in sedanjem združenem podjetju!

Za preostali del regresa, ki naj bi nam olajšal letovanje, pa je

delavski svet že sklenil 24. aprila na predlog sindikalne organizacije, da bo enoten in sicer po 500,00 dinarjev za vsakega člana delovne skupnosti! Izplačan bo takoj, ko bodo to dovoljevali predpisi.

Izvršni odbor se je strinjal tudi s predlogom, naj bi zgradili

v počitniškem domu v Puli nekaj pokritih prostorov za jedilnico. Seveda je treba izdelati načrte ter predračun izdatkov in vse skupaj predložiti v razpravo in odločitev delavskemu svetu. Če bodo pristojni pohiteli, bo ta dom s takimi dopolnitvami nared za sprejem letošnjih letovalcev že z začetkom sezone.

Seveda pa bomo morali sploh temeljito razmisliti, kako povečati zmogljivosti naših počitniških domov - naj bo to z gradnjo ali nakupom novih, kajti povpraševanje po letovalnih kapacitetah je vsako leto večje. In glede na vse dražje turistične storitve v

hotelih in drugih počitniških domovih se bomo morali odločiti za lastno gradnjo, če hočemo članom delovne skupnosti in njihovim ožjim svojcem zagotoviti cenejši oddih in počitek.

Ker vsi najbrž ne boste letovali v naših počitniških domovih, to

je v Strunjanu, Puli in Novem gradu, še kratko pojasnilo! Kdor bo letoval kjer koli drugje, bo moral predložiti posebni komisiji izvršnega odbora sindikalne organizacije z žigom in podpisom pooblaščenih oseb potrdilo organizacije, kjer bo letoval.

Komisija bo vsa predložena potrdila pregledala in šele potem odobrila izplačilo pripadajočega denarnega nadomestila za poenitev stroškov letovanja. Zato priporočam, da na to ne pozabite in si omenjena potrdila pravočasno zagotovite!

Valerija Žakelj

Diplomska naloga o dejavniku, ki vpliva na zdravje delavcev in na njihove delovne učinke

Prehrana delavcev "Jelovice"

Danes se vse bolj zavedamo, kako zelo vpliva zdrava in urejena prehrana na zdravje, počutje in delovne učinke delavcev. Tako smo se tudi v "Jelovici", kjer sem bila na obvezni trimesečni praksi, odločili raziskati, kakšna je prehrana zaposlenih. Prevezela sem diplomsko nalogo z naslovom "Prehrana delavcev Jelovice" in z njo poskušam prikazati, kako je s prehrano zaposlenih, in nakazati skladno z njihovimi željami in pripombami možnosti za izboljšanje prehrane.

Odločili smo se za anketo, ker nudi vsakomur izmed članov delovne skupnosti možnost izraziti svoje mnenje in svoje želje. Nameravali smo anketirati vse delavce, ki bodo na dan anketiranja na delu v podjetju. Te svoje želje pa v celoti nisem mogla uresničiti, ker mi je uspelo pridobiti za anketiranje samo 75,75% prisotnih delavcev. Kje so bili drugi oziroma zakaj niso odgovarjali,

ne vem. Domnevam pa, da so naš trud vzeli nekateri neresno, saj smo morali precej vrnjenih vprašalnikov zavreči zaradi skrajno nepopolnih pa tudi neresnih odgovorov.

Res čudno, saj smo dali vsakomur možnost, naj pove svoje mnenje o nečem, kar bi bilo tudi njemu v korist?!

Za razsojanje naših ugotovitev si moramo najprej pomagati z

dvema tabelama, v katerih so podatki o oddaljenosti bivališča anketirancev od njihovega delovnega mesta in o njihovem načinu prihajanja na delo in odhajanja z dela.

Število zaposlenih se iz leta v leto povečuje in vzporedno s tem se povečuje tudi problem, kako zaposlenim nuditi ustrezno prehrano. To že posebej, ker se zaposluje tudi vse več žena, saj postaja s tem delež tistih delavcev, ki imajo doma kosilo, vedno manjši.

Zaradi popolnejše slike o celotnem delovnem kolektivu sem v anketo zajela tudi nekatere de-

ODDALJENOST BIVALIŠČA OD DELOVNEGA MESTA (ločeno po obratih)

Obrati \ km	Do 1 km	Nad 1-5 km	Nad 5-10 km	Nad 10-15 km	Nad 15-20 km	20 km in več	%	Število anketirancev
Gorenja vas	54,8	22,6	16,1	-	6,5	-	100	31
Sovodenj	28,2	53,8	15,4	2,6	-	-	100	39
Škofja Loka	32,2	35,2	9,3	11,3	5,2	6,8	100	310
Kranj	6,3	6,3	8,3	56,3	22,8	-	100	48
Preddvor	35,9	35,0	15,5	4,9	5,8	2,9	100	103

NAČIN PRIHAJANJA NA DELO (ločeno po obratih)

Obrati \ Način	Peš	S kolesom	Z motornim kolesom	Z avtomobilom	Z avtobusom	Z vlakom	%	Število anketirancev
Gorenja vas	29,0	45,2	19,4	6,4	-	-	100	31
Sovodenj	38,5	5,1	38,5	17,9	-	-	100	39
Škofja Loka	28,1	14,8	3,2	16,5	35,8	1,6	100	310
Kranj	31,2	4,2	-	10,4	54,2	-	100	48
Preddvor	33,0	34,0	11,7	5,8	15,5	-	100	103

mografske podatke, saj naurenost prehrane prav gotovo močno vplivata na primer oddaljenost bivališča od delovnega mesta, delo v izmenah, način prihajanja na delo.

Največ je delavcev z bivališčem, ki je oddaljeno od delovnega mesta manj kot 10 kilometrov in med njimi prevladujejo tisti, ki

so oddaljeni manj kot en kilometer. Z večanjem oddaljenosti bivališča od delovnega mesta nad 15 kilometrov pa se delež takih delavcev zmanjšuje.

To omenjam zato, ker pomeni vožnja ali hoja na delo in z dela dodatno obremenitev človekovega organizma in tudi izgubo časa ter s tem zmanjšuje mož-

nost za redno prehrano. In ker stanuje precejšen del zaposlenih v neposredni bližini svojega delovnega mesta, imajo tudi ti dosti boljše pogoje za prehranjevanje.

Toliko tokrat! V naslednji številki "Jelovškega informatorja" pa berite naše ugotovitve o toplem obroku.

Od 31. maja do 6. junija bo v Sloveniji teden slepih

Ali bomo pomagali slepim?

Zveza slepih Slovenije proslavlja letos že petindvajseto obletnico obstoja, saj je bila ustanovljena 11. avgusta 1946. Danes združuje 1740 slepih državljanov, ki se po svojih močeh in s posredovanjem svoje organizacije vključujejo v naše gospodarsko in družbenopolitično pa tudi kulturno življenje.

SLEPI IN NJIHOVA ZVEZA SLEPIH SLOVENIJE

Osrednja naloga Zveze slepih Slovenije je uvesti na vidu prizadete občane v normalno življensko okolje. To pomeni, da mora pomagati pravočasno odkrivati slepe občane, jih usmerjati v šolanje in usposobitev za delo. Zveza slepih Slovenije je doslej uspela napotiti v zavod za slepo in slabovidno razvito mladino v Ljubljani 318 šoloobveznih otrok in v center za rehabilitacijo in varstvo slepih v Škofji Loki ter v druge strokovne ustanove 570 mladostnikov. Po končani rehabilitaciji je uspelo na prizadevanja in priporočila Zveze slepih Slovenije vse usposobljene in prekvalificirane slepe in močno slabovidne osebe v Sloveniji zaposliti. Sedaj je v naši republici zaposlenih 306 slepih in to 163 v telefonskih centralah, 80 v industriji, 17 v zaščitnih delavnicah, 14 kot fi-

zioterapevti, 10 v prosvetni stroki, 3 kot pravniki, eden kot daktilograf in 18 na drugih delovnih mestih.

Uspeh službe za zaposlovanje pri Zvezi slepih pa je veliko večji, saj je doslej že 528 slepih pridobilo iz delovnega razmerja status starostnega ali invalidskega upokojenca. To predvsem zato, ker Zveza tudi vseskozi skrbi za prirejanje in prilagajanje delovnih mest ter delovnih pripomočkov in strojev delovnim sposobnostim slepih, ker skrbi za stanovanja slepih in za spremstvo slepih na delo in z dela. Zveza slepih Slovenije je tudi organizirala v industrijskih središčih širom po Sloveniji prehodne domove za nanovo zaposlene slepe delavce.

SODELUJMO V PRODAJI PALIČICI

Teden slepih bo letos od 31. maja do 6. junija. Med programskimi obvezno-

sti Zveze slepih Slovenije je tudi prodaja simbola slepih, to je 200.000 belih paličic, ki jih je sama založila. V široko zasnovani akciji naj bi jih prodali med 550.000 zaposlenimi delavci v naši republici. Iz zbranega denarja - paličice so po en novi dinar - bodo krili predvsem nekatere neodložljive izdatke v domovih slepih, neka denarja pa bodo porabili za kritje izdatkov med letošnjimi akcijami.

Če naj prodaja paličic v celoti uspe, je treba zagotoviti, da bo imel sleherni zaposleni občan na Slovenskem možnost kupiti jih.

Zveza slepih Slovenije se obrača s prošnjo za pomoč na sindikate. Dva občinska sveta in sicer Brežice in Krško sta že pomagala in zagotovila odkup precejšnjega števila paličic. Zato priporočamo tudi drugim občinskim svetom, naj se z vodstvi osnovnih sindikalnih organizacij v delovnih organizacijah dogovorijo, kolikšne količine paličic bi v tednu slepih prodale med svojimi člani ter naj dogovorjene količine naročajo bodisi pri Zvezi slepih Slovenije, Lju-

bljani, Groharjeva 2 ali pa pri enem izmed odborov osnovnih organizacij, ki so v Celju, Gledališka 2; Kopru, ulica OF 12; Kranju, Staneta Žagarja 27; Ljubljani, Groharjeva 2; Mariboru, Gospejna 11; Murski Soboti, Trubarjev drevored 4; Novi Gorici, Kidričeva 9; Novem mestu, Novi trg 9 in v Ptuj, Lackova 11.

V naštetih osnovnih organizacijah Zveze slepih delajo pretežno honorarno zaposleni tajniki, zato naj se osnovne sindikalne organizacije ne obračajo direktno nanje z naročili za paličice, ampak

naj zbiramo preglede pripravijo občinske organizacije sindikata in te naročijo zaželeno količino. Na tajnike pa naj se vodstva osnovnih sindikalnih organizacij obračajo za pomoč pri tolmačenju dela, življenja in težav slepih med svojim članstvom.

PROGRAM LETOŠNJIH AKCIJ SLEPIH SLOVENIJE

1. V soboto 5. in nedeljo, 6. junija bo v Ljubljani srečanje slepih šahistov iz Koroške, Štajerske (Avstrija), Be-

nečije in Julijske krajine (Italija), Hrvaške in Slovenije.

2. V soboto, 12. in nedeljo, 13. junija bo v Kranju republiško prvenstvo slepih in slabovidnih v lahki atletiki in plavanju.
3. Na dan ustanovitve Zveze slepih Slovenije, to je 11. avgusta bo republiški odbor izdal jubilejne številke zvočnega inbraillovega časopisa.
4. V soboto, 13. in nedeljo, 14. novembra bo v Ljubljani republiško prvenstvo v igri z zvonečo žogo.

dr. Mario Kočjančič

Koristno bo, če tudi ta sestavek preberete!

Človek, delo in zdravje

Pod tem naslovom bo naše glasilo odslej objavljalo prispevke o odnosu med človekom, zdravjem in varnim delom.

Delo je najvažnejša družbena značilnost človeka. Delo je ustvarilo človeka in ga bistveno loči od drugih živih bitij. Zgodovina človeštva je zgodovina človekovega dela. Žal je zgodovina človekovega dela tudi zgodovina bolezni in poškodb v zvezi z delom, zaradi katerih so delovni uspehi posameznikov ali delovnih organizacij manjši, kot bi bili sicer.

Pri današnjem stanju znanosti in tehnike so zelo zapleteni delovni postopki, delovni pogoji in proizvodne naloge, kar zahteva strokovno in znanstveno proučevanje odnosa med človekom, delom in zdravjem. Človek je najvažnejši dejavnik proizvodnje in zato si prizadeva so-

dobna družba doseči zelo zahteven cilj: delavec naj doseže največji možni kakovostni in količinski učinek, vendar pri tem ohrani dobro telesno in duševno kondicijo. Se pravi, naj čim dalj in čim bolj ohrani svoje zdravje in delovno sposobnost, da ostane zadovoljen pri delu in izven dela.

Bistveni predpogoj za dosego takega zahtevnega cilja je pravilna zaposlitev človeka. Vsak delavec ima določene telesne in duševne lastnosti, vsako delovno mesto pa zahteva od njega določene duševne in telesne obremenitve. Pravimo, da je človek strokovno, znanstveno in zdravstveno pravilno zaposlen tedaj, ko njegove lastnosti odgovarjajo obremini-

tvam delovnega mesta. To je dobra napoved za njegovo delovno dobo in zagotavlja dobre delovne rezultate ob zmanjšani nevarnosti za poškodbe in bolezni pri delu.

Veliki pomen za človekovo pravilno zaposlitev igra obdelava delavca - kandidata pred sprejemom na delo v določeno delovno organizacijo. Ta obdelava je skupinsko delo tehnologov, socialnega delavca, psihologa in zdravnika. Tudi zamudna obdelava se kmalu dobro obrestuje, če je delavec pravilno zaposlen. Vendar to ni zadosti. Človekove lastnosti se med življenjem in delom spreminjajo, prav tako pa se spreminjajo tehnološki in proizvodni postopki ter obremenitve na delovnem mestu. Zato ima

Glasi "JELOVŠKI INFORMATOR" ureja odbor delavskega sveta za informiranje in tisk: Stane Bernik, Mirko Bondi, Franc Jenko, Nanja Srakar in Jurij Žebre. Odgovorni urednik Franc Pavlin. Tiska delavska univerza "Tomo Brejc" Kranj

omenjena skupina strokovnjakov nalogo stalno spremljati odnos med delavčevimi lastnostmi in obremenitvami na delovnem mestu in stalno skrbeti za usklajevanje ravnovesja med človekom in delom. S tem se še izboljša napoved za podaljšanje človekove delovne dobe in zmanjšanje nevarnosti, da bi postal invalid dela.

Rezultat take pravilne strokovne in znanstvene dejavnosti je tudi v tem, da delavec prej ali slej opazi skrb strokovnjakov v svoji delovni organizaciji za nje govno pravilno zaposlitev, in si sam začne prizadevati za izboljševanje svojega zdravja in za uspešno ter varno delo.

Franc Jenko

Pa pravijo, da nimamo smisla za komorno glasbo

Ali poznate naš oktet ?

Ideja, da bi imeli v "Jelovici" svoj pevski zbor, se ni in ni mogla uresničiti. Pevcev je bilo vedno dovolj, organizatorjev pa premalo.

V decembru 1969 smo se v našem podjetju pripravljali na velik dogodek - otvoritev proizvodne hale za okna in vrata. Predvideno je bilo tudi, naj bi sodeloval pevski zbor, sestavljen iz članov naše delovne skupnosti. Marjan Kovač in Ivan Breznik sta pridobila tiste pevce, za katere sta vedela, da so že peli v katerem koli zboru ali da še vedno pojejo. Izbrani pevci so se dobili na prvi vaji v šoli na Suhu.

Tako je nastal jeloviški oktet - zbor osmih pevcev. In ker je skupina krepko prišla za delo, saj je bila slovesnost pred durmi, uspeh pod taktirko prizadevnega profesorja Pelegrina Capudra ni izostal. Na prvem nastopu 9. januarja 1970 je oktet na že omenjeni otvoritvi proizvodnih prostorov doživel svoj krst. Zapel je tri pesmi in požel dolgotrajno ploskanje hvaležnega občinstva - članov naše delovne skupnosti.

Za razliko od premnogih podobnih zborov, ki po kratkotrajnem delovanju razpadejo, je naš oktet ostal in pel. Za to gre velika zasluga tudi naši sindikalni

organizaciji in še posebno njenemu predsedniku Francu Gabru, ki se je zavzel za oktet in ga podprl ne samo moralno marveč tudi materialno. Pevovodja profesor Capuder je pristal, da zbor vodi še naprej, čeprav so ga vabili drugam. In ker so pevci pridno prihajali na vaje, ki so bile enkrat tedensko, uspeh ni izostal.

Naslednji nastop je imel Jeloviški oktet ob dnevu žena - 8. marca 1970 na proslavi v Virmašah in na Suhu v šoli. Za to priložnost je naštudiral nekaj narodnih in umetnih pesmi, s katerimi je požel lepo priznanje in zlasti hvaležnost občinstva.

Svet za kulturo občinske skupščine Škofja Loka je razpisal za mesec junij 1970 revijo vokalnih in instrumentalnih skupin. Naš oktet je na tej prireditvi zapel tri pesmi in sicer narodno Tam na vrtu, Potočnikovo Mlatiči in Gallijevo Planinarica. Prinesle so mu uspeh, ki ga pevci niso pričakovali. Publika v prepolni galeriji Loškega gradu je bila navdušena, kritika lokalnega tiska zares ugodna, ki ni skoparila s pohvalami.

Take spodbude so vplivale, da so pevci vzeli svoje petje še bolj resno. Začeli so jih vabiti na razne proslave in kulturne prireditve. Septembra 1970 so nastopili na zboru samoupravljalcev na Soriški planini, oktobra so zapeli v podjetju "Šešir" na proslavi v počastitev 35. obletnice stavke. Seveda pa so nastopili tudi na občnem zboru naše sindikalne organizacije.

Za novo sezono si je Jeloviški oktet zaadal nalogo, da razširi svoj repertoar. Sestavili so si program vadbe, ki zajema slovenske narodne in umetne pesmi in pesmi iz Gallusove zakladnice, pesmi revolucije in dela ter narodne in umetne pesmi drugih slovanskih narodov.

In kdo so člani Jelovškega okteta? Prvi tenor pojeta Zdravko Ogris, dipl. ing. in Avgust Jamnik, drugi tenor pojeta Marjan Kovač in Janez Bohinc, prvi bas pojeta Ivan Breznik in Franc Jenko, drugi bas pa pojeta Srečko Peklaj in Jože Oblak.

Toliko o naših prizadevnih pevcih tokrat! O njihovem delu in nastopih bomo odslej redno poročali in vas tudi sproti seznanjali, kje in kdaj jih boste lahko poslušali!

Franc Jenko

Jeloviški smučarji na leseriadi

Nihče izmed naših med zmagovalci

Na Golteh je bilo od 5. do 6. marca letos republiško prvenstvo gozdarjev, lesarjev in lovcev v smučanju. To je tradicionalna prireditelja, kjer nastopajo lesni delavci v tekah in veleslalomu. Letos je nastopilo rekordno število smučarjev - čez štiristo. Med temi so bili tudi smučarji iz našega kolektiva. Konkurenca je bila ostra, saj so nastopili nekdanji pa tudi sedanji asi jugoslovanske smučarske smetane.

Prireditelja - DIT in GLIN Nazarje sta speljala organizacijo tekmovanja solidno, če izvzamemo precej zanemarjeno progo za veleslalom. Golte so naš najnovejši smučarski center. Od Mozirja do smučišča je speljana gondolska žičnica, ki se skoraj neopazno vzpenja med bujnimi gozdovi do lepega, arhitektonsko dovršenega hotela. Zgradba je drzno postavljena na polici pod smučišči kot srednjeveški grad in kraljuje nad gozdovi. Hotel je kombinacija armiranega betona in estetsko vgrajenega lesa. Iz hotela je speljana sedežnica, dolga okrog 800 m. Ta pripelje na greben, ozaljšan s prekrasnim ambientom Savinjskih planin in Karavank v ozadju. Za grebenom se razprostirajo številne planote, pokrite z gladko snežno odejo in mnogimi smrekovimi otoki.

To okolje je bilo hvaležen objekt za tekače, ki so se pomerili za letošnje naslove že takoj prvi dan. Alpski smučarji so imeli prvi dan določen za trening in ogled trase. Dan priprav je minil v sončnem razpoloženju in v družabnem večeru. Vzdušje je bilo skraja pomešano s skrbjo na bližajočo tekmo, potem pa je prešlo v fazo spontanega razpoloženja in končno do vrhunca ob zmerni količini štajerskih "dobrot". Skoraj neopazno je tudi pesem prešla iz lahnega planissima v naraščajoči forte. V pesmi so prevladovali smučarji iz "Jelovice", katerim so tiho pritegnili še ostali udeleženci Slo-

venije; toliko, da so obarvali rekord z značilnimi pokrajinskimi naglasi. Repertoar je bil bogat, na koncu pa smo slišali še "umetne" pesmi neznanih talentov.

Naslednji dan je snežni vihar pokvaril tekmovalni polet. Kljub temu je tekmovalje le steklo. Najprej so nastopile ženske. Proga je bila precej zahtevna. Temperatura, ki je padla 20° pod ničlo, pa ni mogla preprečiti njihovega nastopa.

Zelo se je zavleklo tekmovalje v moški konkurenci. Nastopilo je nad 250 tekmovalcev z že omenjeno elito na čelu.

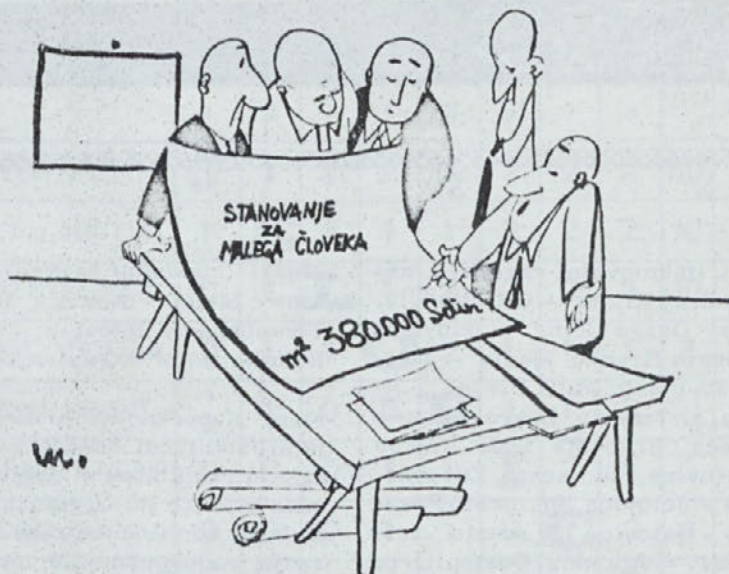
Pri ženskah je imela Jelovica dve zastopnici. Med moškimi pa so nastopile tri naše ekipe. Dve sta tekmovali v konkurenci tekmovalnega razreda in ena v starostnem razredu veteranov.

Med tekači "Jelovica" ni imela nobenega tekmovalca, kar je precejšnja pomanjkljivost, ki bi se pa v bodoče lahko odpravila, če bi naš kolektiv nudil pogoje tudi tekačem, saj je prav gotovo kdo med mladimi, ki bi se z voljo oprijel te naporene a lepe discipline. Pri končnem plasmaju kolektivov se je ta vrzel precej znala, saj je Jelovica nabrala precej manj točk od nekaterih drugih ekip.

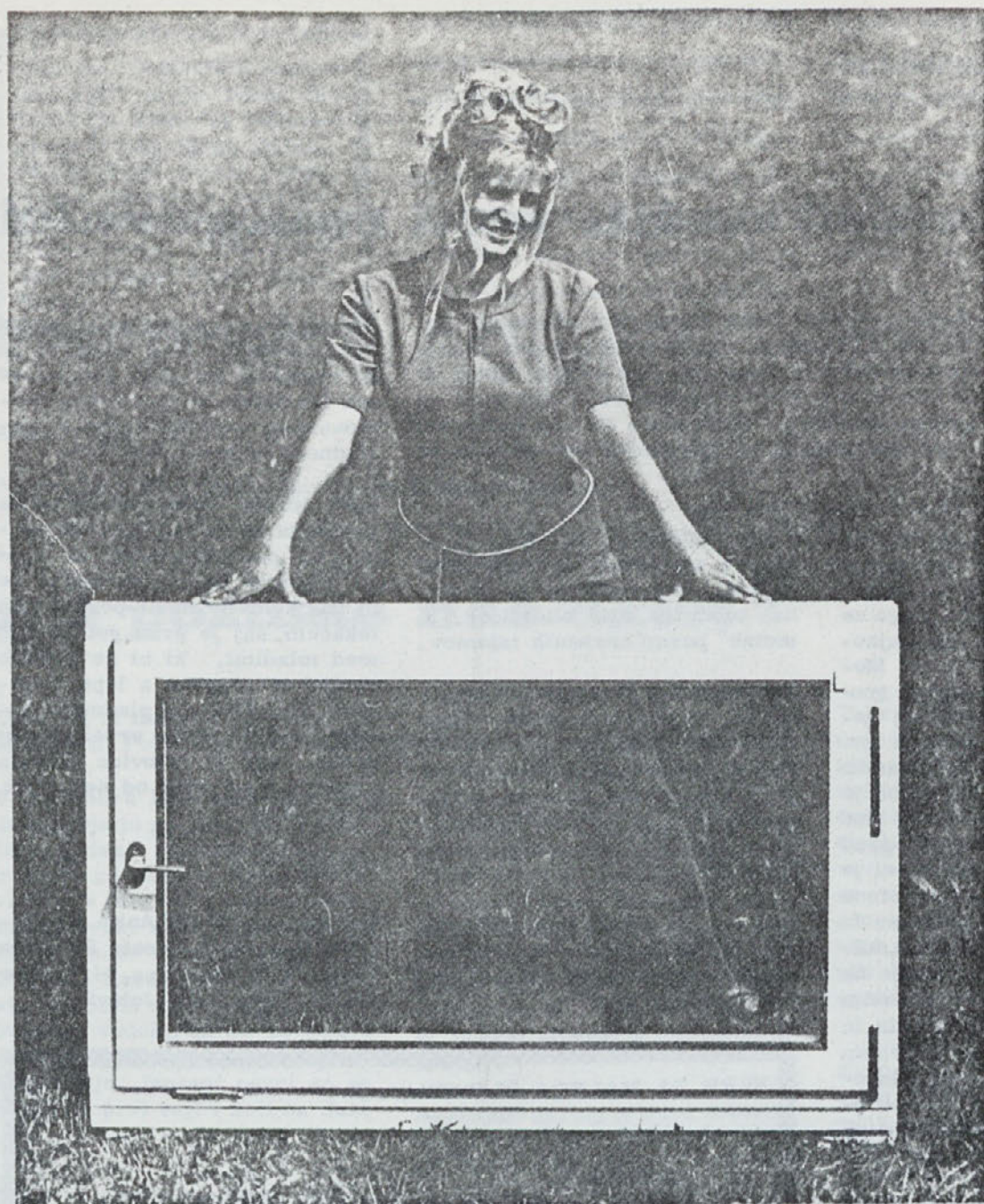
REZULTATI:

Ženske: 1. mesto Anita Pavlič-GLIN Nazarje, 5. mesto Smiljana Škarabot - Jelovica, 24. mesto Stanka Emeršič - Jelovica.

SKRB ZA MALEGA ČLOVEKA...

M. Maver

Moški: (tekmovalni razred): 1. mesto Andrej Klinar - GG Bled, 15. mesto Drago Jemc - Jelovica, 27. mesto Branko Medja - Jelovica, 39. mesto Miha Plešec - Jelovica, 41. mesto Lovro Kalan - Jelovica, 81. mesto Tone Fojkar - Jelovica, 91. mesto Zdravko Ogris - Jelovica, 109. mesto Franc Jenko - Jelovica, 127. mesto Vinko Križnar - Jelovica. Odstopila pa sta Rupar Ivan in Strel Peter - Jelovica.

Moški (starostni razred): 1. mesto Tine Mulej - Kamnik, 31. mesto Tone Oman - Jelovica, 35. mesto Boštjan Jocif - Jelovica.

Manj naporen del prireditve pa je bil zaključni banket z razglasitvijo rezultatov v domu Partizana v Mozirju. Organizatorji so podelili številne nagrade in priznanja najuspešnejšim posameznikom in ekipam, med katerimi pa žal ni bilo nobenega iz naše-

ga podjetja. Za utelo je prišla kot nalašč izdatna pogostitev in priložnost zavrteti se v poskočnem ritmu štajerske polke ob upanju, da bodo prihodnje sezone prinesle uspeh tudi jelovskim tekmovalcem. Pričakujemo pa tudi boljše pogoje, ki naj bi jih "Jelovica" nudila kandidatom. Toda to je že drugo področje.

Franc Jenko

Manj tekmovalcev kot lani - zakaj?

Sindikavno prvenstvo v veleslalomu

Sicer nekoliko pozno, pa vendar ne prepozno objavljamo kratko poročilo o letošnjem občinskem sindikalnem prvenstvu v veleslalomu, ki je bilo 28. marca na Starem vrhu. Za naše smučarje ni bilo najbolj uspešno, ker nismo nastopili polnoštevilno. Z uvrstitvijo samih tekmovalcev pa smo lahko zadovoljni.

Udeležba na letošnjem prvenstvu je bila slabša kot v prejšnjih letih, saj je nastopilo nekaj nad sto smučarjev.

In sedaj k rezultatom!

Med ženskami je zmagala Minka Gartner iz "Iskre" Železniki. Na-

ša Stanka Emeršič je zasedla 7. mesto, Anica Ziherl pa je bila 11.

Med starejšimi člani je zmagal Andrej Franko iz "Šeširja". Naš Tone Oman je bil 5., Franc Pavlin pa je zasedel 27. mesto.

Med člani je zmagal Janče Šmid iz podjetja "Alples" Češnjica, naši zastopniki pa so zasedli naslednja mesta: 6. Branko Medja, dipl. ing., 12. Lovro Kalan, dipl. ing., 13. Tone Fojkar, 25. Drago Jemc, dipl. ing. in 37. Franc Jenko.

V ekipni uvrstitvi je zmagala "Iskra" Železniki pred podjetjem "Alples" Češnjica, LTH Škofja Loka in ELRA Škofja Loka.

Branko Medja, dipl. ing.

ZAKAJ TAKO SLABA UDELEŽBA ?

V šahu zmagal Anton Štimec

V soboto, 24. aprila so se v sejni sobi upravne zgradbe v obratu I zbrali privrženci kraljevske igre, toda žal v vse premajhnem številu. Osem tekmovalcev je za naše veliko podjetje le premajhna številka. Zato bi kazalo, naj izvršni odbor osnovne sindikalne organizacije popularizira to igro in ustanovi krožek, v katerega bi privabili vse ljubitelje šaha, ki jih v našem podjetju prav gotovo ni malo.

Odločili smo se za brzopotezni dvokrožni turnir. Vsakdo je imel za eno partijo dovoljenih 15 minut. Tak način igranja zahteva mnogo vaje, koncentracije in dobrega pregleda nad figurami na šahovnici.

Najboljšo igro je pokazal Anton Štimec, ki je premočno zmagal, medtem ko se je presenetljivo nizko uvrstil Karel Kalan.

Prvih pet uvrščenih šahistov se bo udeležilo 5. junija letos Lesa riade v Celju.

		1	2	3	4	5	6	7	8	Točke	Mesto
1	ANTON ŠTIMEC	J	1	2	2	1½	2	2	2	12½	1
2	B. ing. MEDJA	1	E	1	1	1	2	2	2	10	2
3	JOŽE RUPAR	0	1	L	1	2	2	2	2	10	3
4	TONE MADJAR	0	1	1	O	2	1	1	1	7	4
5	VESO ZORIČ	½	1	0	0	V	1	1	2	5½	5
6	KAREL KALAN	0	0	0	1	1	I	2	1	5	6
7	CVETO NOVINC	0	0	0	1	1	0	C	2	4	7
8	JOŽE SOVINČ	0	0	0	1	0	1	0	A	2	8

Kranj

P GORENJSKA

revije

JELOVŠKI 1971

050

191102678,2

COBISS o

Ločani napovedali revánsu

Na kegljišču v Hotemozah je bil v četrtek, 15. aprila zanimiv kegljaški dvoboj med moštvi našega obrata Škofja Loka in kombiniranim moštvom obratov Kranj ter Preddvor. V zagriženih borbenih partijah 10 x 72 lučajev je zmagala kombinirana ekipa Kranja in Preddvora s 1.216 podrtimi keglji, dočim je moštvo iz Škofje Loke podrla 1.108 kegljev.

Vsako moštvo je štelu 10 tekmovalcev. Po polovici tekmovanja sta izmenjali stezi in s tem izenačili tekmovalne pogoje. Najprej so vodili Ločani, potem pa so prevzeli vodstvo Kranjčani in Preddvorčani ter ga obdržali do konca. Tako so zmagali z razliko 108 podrtih kegljev.

Moram reči, da je bilo tekmovanje zanimivo in da je potekalo vseskozi v prijateljskem vzdušju. Res pa je, da so bili Ločani nekoliko oslabljeni, saj so v njihovem moštvu manjkali kar trije standardni kegljači, ker so bili službeno odsotni v ZRN in v Dalmaciji. Zamenjali so jih rezervni tekmovalci.

Seveda pa poraženci že napovedujejo revánsu in v povratnem dvoboju napovedujejo zmago. Veselilo nas bo, če si boste ta dvoboj ogledali in bodrili svoje zastopnike!

**TO
JE LEPO!**